

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i rachunkowość

Nazwa i siedziba Uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Lubelska

Data przeprowadzenia wizytacji: 7 - 8 listopada 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	22
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	24
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	26
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	29
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	31
4. Ocena dostosowania się Uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	33
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. Marek Lisiński, członek PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA,
2. Dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA,
3. Mgr Bożena Ziemniewicz – ekspert PKA ds. pracodawców,
4. Mgr Hanna Chrobak – Marszał – sekretarz zespołu oceniającego,
5. Patryk Lisiecki – ekspert PKA ds. studenckich,

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja w Politechnice Lubelskiej na Wydziale Zarządzania (WZ) na kierunku *finanse i rachunkowość* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA). Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu oceniającego (ZO) z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie Raportu Samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, przedstawicielami Kół Naukowych, Biura Karier oraz Biura Osób Niepełnosprawnych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca - 144 ECTS, 80%) - nauki o zarządzaniu i jakości (23 ECTS, 13%) - nauki prawne (13 ECTS, 7%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	720 godzin (6 miesięcy), 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	251	99
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2572	1517
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97,8	57,2
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	125	125
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64	64

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* wynika z celów edukacyjnych Politechniki zawartych w strategii jej rozwoju. Kierunek ten przyczynia się do wzbogacania oferty edukacyjnej Uczelni, a przez to wpisuje się w jeden celów strategii, który brzmi „poszerzanie i uatrakcyjnianie oferty kształcenia oraz systematyczne jej dostosowywanie do potrzeb rynku pracy”. Ponadto aktywizując istniejące oraz uruchamiając nowe powiązania z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez ofertę praktyk zawodowych, zajęcia prowadzone przez praktyków spoza Uczelni, partycypację podmiotów zewnętrznych w kształtowaniu - tworzeniu i doskonaleniu - programu kształcenia, spójny jest z celami częściowymi strategii, a w szczególności tymi, które dotyczą wspierania rozwoju naukowego pracowników, utrzymywania i pozyskiwania nowych źródeł przychodów, budowania korzystnego wizerunku oraz sprzyja osiągnięciu zakładanych na poziomie Strategii efektów związanych ze współpracą z podmiotami zewnętrznymi. Jest, więc zgodny ze strategią Politechniki.

Koncepcja kształcenia mieści się w dyscyplinach, do których kierunku został przyporządkowany. Analiza koncepcji kształcenia na tym kierunku studiów o profilu praktycznym oraz deklarowanych warunków uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia daje podstawę do stwierdzenia, że uwzględnia ona związek i z aktywnościami naukowymi i zawodowymi jej pracowników.

Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku *finanse i rachunkowość*, ujawnia się w celach kształcenia, które pozostają w zgodzie z misją Uczelni w tym deklaracją o „kształtowaniu młodzieży studenckiej na kompetentnych specjalistów”. Postęp wyrażają cele kształcenia przyjęte dla tego kierunku, które zakładają przekazywanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji przygotowujących do pracy na stanowiskach specjalistów: ds. rachunkowości, ds. rachunkowości inwestycyjnej, ds. finansów, a także asystentów działu kadr i płac, analityków finansowego czy kredytowego. Integralną częścią procesu kształcenia są praktyki dla studentów realizowane w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, jednostkach administracji publicznej, jednostkach samorządu terytorialnego, firmach konsultingowych, zakładach użyteczności publicznej, instytucjach oświatowych bądź innych podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Mając na uwadze spójność koncepcji kształcenia z potrzebami podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego należy w sposób jednoznaczny zauważyć, że spełnia ona oczekiwania zawodowego rynku pracy, co potwierdza liczna grupa studentów, którzy już w trakcie studiów znajduje zatrudnienie. Takie zjawisko jest jednoznacznie zgodne z misją Politechniki Lubelskiej zakładającą „umacnianie znaczenia Uczelni, jako regionalnego centrum edukacji”.

Niezależnie od tego z prognoz z Barometru zawodów 2019 wynika, że pracodawcy niemal w całym kraju mogą mieć problemy z obsadzeniem stanowisk w branży finansowej. Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości jawią się w nim, jako zawody deficytowe.

Tak opisaną koncepcję kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* przygotowano w toku współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, co potwierdzają relacje przedstawicieli otoczenia złożone w trakcie spotkania z nimi w czasie wizytacji. Na etapie jej tworzenia pozytywną opinię wyraziły organizacje zawodowe (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne) oraz lokalni przedsiębiorcy popierając inicjatywę uruchomienia kierunku oraz wykorzystanych metody kształcenia. Obecnie członkowie tych organizacji współuczestniczą w doskonaleniu programu, treści przedmiotów, jak również prowadzą wybrane zajęcia.

1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz praktycznym profilem studiów. Dla ocenianego kierunku zostały one przyjęte Uchwałą nr 47/2019/IX Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 12 września 2019 r., która precyzuje przyporządkowanie efektów uczenia się do następujących dyscyplin naukowych:

- ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca - 144 ECTS, 80%),
- nauki o zarządzaniu i jakości (23 ECTS, 13%),
- nauki prawne (13 ECTS, 7%).

W przedłożonej dokumentacji widnieje szczegółowy opis reguł przypisywania kierunkowych efektów uczenia się do poszczególnych dyscyplin naukowych. Dokumentacja jest prowadzona w sposób bardzo staranny, a sposób określenia dyscypliny wiodącej spełnia wymagania zawarte w przepisach prawa.

Sformułowano łącznie 46 efektów, w tym 18 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 22 w zakresie umiejętności oraz 6 w zakresie kompetencji społecznych. Przewidziane do osiągnięcia efekty koncentrują się na wyposażeniu studentów w aktualną wiedzę z zakresu finansów, rachunkowości, ekonomii, nauk o zarządzaniu i nauk pokrewnych. Eksponują również potrzebę realnej implementacji zdobytej wiedzy na rzecz diagnozy i rozwiązywania finansowych problemów związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwami oraz zdobycia praktycznych umiejętności uruchomienia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, np. biura finansowo-księgowego lub agencji doradztwa podatkowego.

Efekty uczenia się z obszaru wiedzy obejmują kwestie głównych regulacji prawnych z zakresu rachunkowości i finansów, opodatkowania działalności gospodarczej, zasad funkcjonowania kadr finansowo-księgowych, standardów prowadzenia ksiąg rachunkowych, itp.

Efekty uczenia się z obszaru umiejętności odnoszą się przede wszystkim do analizy danych finansowych, interpretacji wskaźników, wykorzystywania systemów ewidencji działalności gospodarczej, monitorowania kondycji finansowej i sytuacji majątkowej firm, sporządzania sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych, prowadzenia ksiąg rachunkowych i innej dokumentacji finansowo-księgowej.

Z kolei efekty z obszaru kompetencji społecznych dotyczą takich kwestii jak:

- umiejętność krytycznej oceny posiadanej wiedzy ekonomicznej, świadomość jej znaczenia przy rozwiązywaniu problemów finansowych,
- gotowość do przestrzegania regulaminów i wzorców postępowania, poszanowania dla wartości etycznych i społecznych,
- gotowość do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodów finansowo-księgowych,
- profesjonalne i odpowiedzialne podchodzenie do wykonywania powierzonych zadań, z poszanowaniem standardów zawodowych i zasad etyki zawodowej,
- dążenie do podnoszenia jakości świadczonych usług,
- ustawiczne zabieganie o postrzeganie zawodów związanych z finansami i rachunkowością, jako zawodów zaufania publicznego.

Wszystkie efekty zostały sformułowane w sposób zgodny z aktualnym stanem wiedzy, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty sformułowane dla poszczególnych przedmiotów odnoszą się do ich specyfiki, dają właściwy obraz tego, jaką wiedzę i umiejętności student powinien posiadać po zakończeniu przedmiotu. Kierunkowe efekty uwzględniają wszystkie uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6, zawarte w załączniku do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986) oraz wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6, Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).

W dokumentacji programu nauczania znajduje się prawidłowo sporządzona matryca pokrycia kierunkowych efektów uczenia się i powiązania ich z efektami przedmiotowymi odpowiednich modułów.

W matrycy wymieniono w wierszach 46 efektów uczenia się natomiast w kolumnach 15 modułów zajęć, na które składają się:

- przedmioty obieralne z obszaru rachunkowości (z 3 do wyboru 2),

- przedmioty obieralne z obszaru finansów (z 5 do wyboru 2),
- przedmioty obieralne z obszaru informatyki (z 4 do wyboru 2)
- przedmioty z modułu dyplomowania (3 obowiązkowe: Seminarium dyplomowe, Praktyka zawodowa I, Praktyka zawodowa II).

Ponadto w macierzy zaznaczono stopień ważności danego modułu dla realizacji kierunkowego efektu uczenia się posługując się symbolami +/++/+++.

Program studiów nie przewiduje specjalności, stąd nie wyodrębniono efektów specjalnościowych. Program kształcenia przewiduje 49 przedmiotów, przy czym w sylabusie każdego z nich wyodrębniono przewidziane do realizacji efekty uczenia się.

Generalnie efekty uczenia się odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu. Pewne zastrzeżenia budzi jednak sposób definiowania kilku spośród nich. Przykładowo efekty FiR1P_W03 i FiR1P_W05 zakładają, iż absolwent:

- posiada podstawową wiedzę o systemie finansowym państwa i o poszczególnych jego elementach oraz o roli systemu finansowego w funkcjonowaniu gospodarki narodowej,
- ma podstawową wiedzę o roli człowieka i społeczeństwa w procesie tworzenia i funkcjonowania systemu finansowego,

Nie jest zasadne eksponowanie słów „podstawowa wiedza”, „zna podstawy teoretyczne”, czy „ma wiedzę dotyczącą podstawowych zagadnień”, ponieważ nie jest to adekwatne dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Rekomenduje się w ramach działań doskonalących semantyczną korektę terminologii używanej dla zdefiniowania kierunkowych efektów uczenia się. Działania takie mogą być podjęte przy okazji najbliższego przeglądu efektów i programu nauczania.

Szczegółowe efekty uczenia się zostały określone w sylabusach przedmiotów. Efekty te (liczbowo od 4 do 9, ale najczęściej 6), zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każdy z efektów przedmiotowych został odniesiony do odpowiednich, co do zakresu efektów kierunkowych. Dokumentacja sylabusów wszystkich przedmiotów została sporządzona w sposób kompleksowy i bardzo staranny.

Uczelnia określiła w kartach przedmiotów efekty uczenia się dla praktyk zawodowych, które są zgodne z praktycznym profilem kształcenia. Realizacja praktyk pozwala na wyposażenie studenta w umiejętności i doświadczenie, które istotnie podnoszą kompetencje zawodowe i społeczne związane z funkcjonowaniem w środowisku pracy. Efekty uczenia się uwzględniają w bardzo dużym stopniu umiejętności praktyczne, czego dowodem jest proporcja zajęć praktycznych do pozostałych (69,4% punktów ECTS dla całego programu studiów). Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwiej dla kierunku są pochodną oczekiwań interesariuszy zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze kierunku. Efekty uczenia się dla modułu praktyk określono prawidłowo.

Jeśli chodzi o efekty kształcenia dla języka obcego, to efekty FiR1P_U18, FiR1P_U19 oraz FiR1P_U20 zakładają, że absolwent kierunku:

- „posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, w szczególności z wykorzystaniem technik multimedialnych, dotyczących funkcjonowania i ewidencjonowania zjawisk zachodzących w działalności gospodarczej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych”,
- „posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, w szczególności z wykorzystaniem technik multimedialnych, dotyczących funkcjonowania i ewidencjonowania zjawisk zachodzących w działalności gospodarczej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych”,
- ma umiejętności językowe w zakresie finansów i rachunkowości zgodne z wymaganiami dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty te sformułowano w sposób zrozumiały i są one możliwe do osiągnięcia w przewidywanym czasie studiów. Kształcenie językowe odbywa się w semestrach od II do V (120 godz. kontaktowych na studiach stacjonarnych, 80 godz. na niestacjonarnych w ramach nauki języka angielskiego lub niemieckiego). Pewną wątpliwość budzi przerwa w kształceniu językowym, jak ma miejsce w pierwszym semestrze studiów. Z pewnością nie wpływa ona pozytywnie na systematyczność nauki

języka obcego. Z drugiej jednak strony przyjęte w tym względzie rozwiązania nie odbiegają od powszechnie stosowanych przez inne Uczelnie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* jest zgodna z misją i strategią Politechniki. Uwzględnia związek z aktywnościami naukowymi i zawodowymi jej pracowników. Jest również rezultatem oczekiwań zawodowego rynku pracy oraz podmiotów gospodarczych tego rynku. Przy jej opracowywaniu uwzględniono opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, uwarunkowania sytuacyjne Uczelni oraz priorytety jej rozwoju.

Kierunek został prawidłowo przyporządkowany do wiodącej dyscypliny naukowej ekonomia i finanse oraz dyscyplin dodatkowych, którymi są nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne. Wskazane dyscypliny naukowe posiadają odpowiednie odzwierciedlenie w treściach efektów uczenia się. W opisie efektów kierunkowych występuje wiele odniesień do konieczności nabywania przez studentów umiejętności praktycznych.

Określono 46 kierunkowych efektów uczenia się. Zaletą opisu tych efektów jest ich komunikatywność i zwięzłość. Występuje też właściwa dla profilu praktycznego proporcja pomiędzy kategoriami efektów, przeważają, bowiem te związane z wyposażeniem absolwentów w praktyczne umiejętności (22 efekty). Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia, odnoszą się do profilu praktycznego i zapewniają uzyskanie praktycznych kompetencji zawodowych. Były konsultowane z różnymi grupami interesariuszy, w tym przedstawicielami przedsiębiorstw i instytucji regionu lubelskiego. Efektem kierunkowym prawidłowo przyporządkowano przedmiotowe.

Efekty uczenia opisują w sposób realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąganę przez studentów. Ponadto odpowiadają one właściwemu szóstemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1

Treści programowe są dostosowane do efektów uczenia się z zakresu nauk społecznych, do których został przyporządkowany kierunek. Są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy i praktyki. W programie kształcenia zostały ujęte prawidłowo. Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku *finanse i rachunkowość* zostały zatwierdzone Uchwałą Nr 48/2018/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 19 grudnia 2018 r. Program studiów na ocenianym kierunku posiada modułową strukturę. Zakładane kierunkowe efekty realizowane są poprzez następujące moduły przedmiotów:

1. przedmioty treści ogólnych, w tym ogólnouczelnianych,
2. przedmioty treści podstawowych,
3. przedmioty treści kierunkowych,

4. przedmioty treści obieralnych, w tym: z rachunkowości, z zarządzania finansami, z finansów publicznych, informatycznych,
5. moduł dyplomowania.

Moduł przedmiotów ogólnouczeniowych (Bezpieczeństwo i higiena pracy, Przystosowanie biblioteczne, Język obcy, WF, Ochrona własności intelektualnej) wprowadzono do programów studiów, jako rezultat sugestii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,

Moduł przedmiotów podstawowych obejmuje 11 przedmiotów, przygotowujących do opanowania efektów zakładanych w ramach przedmiotów kierunkowych oraz uwzględnia specyfikę i doświadczenie kształcenia na Wydziale.

Moduł przedmiotów kierunkowych wraz z modułami przedmiotów obieralnych obejmuje przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne i uwzględnia treści związane z praktycznym zastosowaniem wiedzy z zakresu ekonomii i finansów. W szczególności są to rachunkowość finansowa, handlowa, zarządcza, rachunkowość instytucji finansowych, uproszczone formy prowadzenia rachunkowości, audyt systemów rachunkowości, informatyka w rachunkowości. W realizacji kierunkowych efektów uczenia się istotne są także przedmioty z zakresu finansów, takie jak: Rachunek kosztów, Analiza finansowa, Zarządzanie finansami przedsiębiorstw.

Moduł przedmiotów obieralnych służy rozwijaniu zainteresowań studentów i kształtowaniu ich indywidualnych ścieżek studiów, co pozwala na dostosowanie programu kształcenia do oczekiwań turbulentnego rynku pracy.

Z kolei moduł dyplomowania wspiera studentów w napisaniu pracy dyplomowej. Moduł ten tworzą: seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy licencjackiej, a także indywidualne konsultacje z opiekunem naukowym oraz praca własna studenta.

Integralną częścią procesu kształcenia stanowią dwie praktyki zawodowe. Istotnym celem praktyk jest poszerzenie i weryfikacja wiedzy zdobytej na studiach oraz rozwijanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania.

Stosownie do praktycznego profilu kształcenia zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano 125 ECTS (69,4% - 33 przedmioty). Są to zarówno przedmioty obowiązkowe (Technologie informacyjne, Rachunkowość, Finanse - realizowane w I semestrze), jak i przedmioty obieralne oraz praktyka zawodowa.

Jeśli chodzi o moduł przedmiotów do wyboru, to program studiów spełnia stosowne przepisy prawa, ponieważ na przedmioty te przypada 64/180 punktów ECTS, czyli więcej aniżeli wymagane 30%. Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w programie studiów do zajęć podlegających wyborowi wynosi obejmuje punkty za efekty uczenia się w ramach:

1. modułu dyplomowania 38 ECTS, w tym Seminarium dyplomowego (4 ECTS), Przygotowania pracy licencjackiej (10 ECTS) oraz Praktyk zawodowych (24 ECTS).
2. modułu przedmiotów obieralnych z obszaru rachunkowości 6 ECTS (2 przedmioty po 3 ECTS);
3. modułu przedmiotów obieralnych z finansów 6 ECTS (2 przedmioty po 3 ECTS);
4. modułu przedmiotów obieralnych z obszaru informatyki 6 ECTS (2 przedmioty po 3 ECTS);
5. zajęcia z języka obcego (obieralny) 8 ECTS,

Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

W programie studiów ujęto zajęcia z języka obcego zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego wynosi 8. Studenci mają do wyboru język angielski lub niemiecki. Nabyciu kompetencji językowych dedykowane są lektoraty realizowane przez 4 kolejne semestry (8 ECTS; 120 godz. kontaktowych na studiach stacjonarnych, 80 godz. na niestacjonarnych). Ponadto studenci stacjonarni mogą uczestniczyć w wykładach prowadzonych w języku angielskim.

W ramach aktualnie realizowanego programu nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Warto również nadmienić, że program kształcenia był porównywany do standardów edukacyjnych realizowanych na Uczelniach zagranicznych. Na etapie projektowania kierunku studiów kierowano się obowiązującymi zaleceniami Zespołu Ekspertów Bolońskich zamieszczonymi w dokumencie „Autonomia Programowa Uczelni, Ramy kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego”. Ponadto przy

kreowaniu koncepcji kształcenia wykorzystano publikację „Benchmarking procesu wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji w polskich Uczelniach”.

2.2

Studia stacjonarne trwają 6 semestrów. Semestr trwa 15 tygodni. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów i ujęta w programie wynosi 180 ECTS. Z kolei studia niestacjonarne trwają także 6 semestrów, a semestr liczy 10 zjazdów. Zajęcia odbywają się w soboty i niedziele. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów i ujęta w programie wynosi również 180 ECTS.

Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Na wykładową formę zajęć przypada 34% godzin. Szczegóły z tym związane zaprezentowano w poniższej tabeli.

Łączna liczba godzin w planie studiów	
a) stacjonarnych wynosi 2.572, w tym:	b) niestacjonarnych wynosi 1.517 w tym:
862 (34%) wykłady	515 (34%) wykłady
1110 (43%) ćwiczenia (w tym: 120 - j. obcy, po 30 godz. w sem. II-IV; 60 - WF w sem. IV i V)	540 (36%) ćwiczenia (w tym: 60 - j. obcy, po 20 godz. w sem. II-IV; 60 - WF w sem. IV i V)
160 (6%) laboratoria	60 (4%) laboratoria
90 (3%) projekty	40 (3%) projekty
360 (14%) praktyki (do 2019 roku)	360 (24%) praktyki (do 2019 roku)

Punkty ECTS przypisane zostały przewidzianym w planie studiów przedmiotom, praktykom studenckim oraz przygotowaniu pracy dyplomowej. Przyjęto przy tym zasadę, że 1 punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 godzin łącznego nakładu pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane zgodnie z planem studiów oraz indywidualną pracę studenta, natomiast dla praktyk studenckich jest to 30 godzin. 10 ECTS przypisano przygotowaniu pracy licencjackiej.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 97,8 na studiach stacjonarnych i 57,2 na studiach niestacjonarnych. Przyjęte w programie studiów rozwiązania są prawidłowe. Nakład pracy na poziomie przedmiotów został określony prawidłowo. Obejmuje on tzw. godziny kontaktowe oraz godziny poświęcone na pracę własną studenta. Liczba punktów ECTS przypadających na poszczególne przedmioty jest zróżnicowana (od 1 do 12) i uwzględnia wymiar godzinowy przedmiotu, formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne.

Liczebność grup studenckich reguluje Uchwała Nr 34/2017/VII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 września 2017 r. Zgodnie z nią liczebność grup ćwiczeniowych powinna wynosić 25-30 osób, a laboratoryjnych 12-15 osób. Łączna liczba godzin zajęciowych w tygodniu nie przekracza 30. Zajęcia prowadzone są w dostępnej bazie lokalowej, przy czym studenci mają zapewnioną możliwość kontaktu mailowego z prowadzącymi, a w szczególności z opiekunami prac dyplomowych.

Studenci potwierdzili, iż punkty ECTS są odpowiednio przypisane do przedmiotów i dobrze odzwierciedlają nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego jest odpowiednia i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sekwencja przedmiotów w programie studiów oraz stosowane formy zajęć są właściwe. Studenci mają możliwość wyboru przedmiotów w ramach modułu przedmiotów obieralnych. Prowadzący zajęcia w znacznej większości stosują różnorodne metody kształcenia, angażujące i motywujące do osiągnięcia efektów uczenia się.

2.3

Metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym są adekwatnie do charakteru zamierzonych efektów i szczegółowo ujęte w sylabusach oraz wykazane w macierzy efektów uczenia

się dla każdego przedmiotu. Większość ze stosowanych metod ma charakter aktywizujący studentów, skłania do samodzielnej pracy, np. realizacji projektów praktycznych. Metody dydaktyczne są zróżnicowane i odpowiadają specyfice przedmiotów. Wykłady służą osiągnięciu efektów z zakresu wiedzy i pożądanych postaw społecznych, natomiast ćwiczenia, laboratoria i projekty są dedykowane osiągnięciu efektów uczenia się z obszaru umiejętności. Z sylabusów przedmiotów wynika, że wśród wykorzystywanych metod kształcenia są stosowane wykłady z użyciem narzędzi multimedialnych, wykłady konwersatoryjne, problemowe, zajęcia laboratoryjne, ćwiczenia laboratoryjne z wykorzystaniem pakietów biurowych, ćwiczenia audytoryjne, studium przypadków, rozwiązywanie zadań, gry decyzyjne, ćwiczenia obejmujące analizę, identyfikację i prezentację danych statystycznych, metoda projektu (w tym zespołowego), zajęcia praktyczne na stanowisku z komputerem (praca z arkuszem kalkulacyjnym i programami księgowymi), itp.

Stosownie do praktycznego profilu kształcenia wykłady stanowią mniejszą część godzin niż pozostałe formy zajęć. Relacja ta zachowana jest na każdym semestrze, z wyjątkiem ostatniego. Zajęcia projektowe pojawiają się dopiero na III i V semestrze, gdyż wymagają wiedzy i umiejętności nabytych na wcześniejszych semestrach. Warto jednak uściślić formułę zajęć projektowych, tj. ich problematykę, cele, metody, itp.

Metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, co potwierdza duże zaangażowanie praktyków w realizację programu studiów. W trakcie spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego większość z uczestników (15 osób) deklarowała, że prowadzi zajęcia praktyczne na tym kierunku.

Metody kształcenia uwzględniają, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla tego kierunku, co zostało podkreślone w czasie rozmów z wyżej wspomnianymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kształtowaniu efektów z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych dedykowane są ćwiczenia, laboratoria i projekty. W ramach praktyk przewidziano właściwe im metody dydaktyczne: obserwacje, dyskusje z zakładowym opiekunem praktyk i specjalistami, pracę nad realizacją powierzonych zadań pod nadzorem specjalisty.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przy realizacji programu studiów stosowane są metody dydaktyczne nastawione na kształtowanie praktycznych umiejętności, co jest możliwe dzięki nauczycielom akademickim posiadającym praktyczne doświadczenie w ramach prowadzonych przedmiotów. W przypadku języka angielskiego potwierdzono, że na zajęciach wprowadzane jest słownictwo odpowiednie dla kierunku, a także możliwość opanowania znajomości języka na poziomie B2. Studenci z niepełnosprawnością mają możliwość pełnego uczestniczenia w procesie uczenia się. W razie jakichkolwiek problemów student z niepełnosprawnością może zwrócić się o pomoc do Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Studenci niepełnosprawni mają możliwość indywidualizacji procesu uczenia się w ramach tzw. harmonogramu w wersji indywidualnej, który umożliwia indywidualnie ustalanie terminów zaliczeń oraz odrabianie zajęć w terminie ustalonym w porozumieniu z prowadzącym. Ponadto na wyraźną prośbę studenta Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych ustala z prowadzącym zajęcia zakres dostosowania metod kształcenia do potrzeb studenta.

2.4

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć i przynależą do macierzy przedłożonej przez Uczelnię. Treści programowe określone dla praktyk są tak sformułowane, że zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk. Praktyki są tak rozplanowane, by pierwsza zapewniała utrwalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w pierwszym roku studiów.

Druga praktyka zawodowa ukierunkowana jest na zapoznanie studenta – w zależności od podmiotu przyjmującego - z organizacją i zadaniami pionu finansowego, praktykę rozliczenia z US, ZUS-em, ubezpieczycielami i partnerami handlowymi, poznanie istoty, klasyfikacji i zadań sprawozdań

finansowych w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw, nauczanie się zarządzania środkami pieniężnymi, wierzytelnościami, zapasami oraz innymi składnikami majątku podmiotu, praktykę opracowywania analiz ekonomicznych oraz raportów finansowych, poznanie zasad zarządzania projektami rozwojowymi. Każda z praktyk ma ponadto na celu zapoznanie studenta z przedmiotem działalności danego podmiotu, formalno-prawnymi podstawami jego funkcjonowania, a także strukturą organizacyjną oraz dokumentacją typowych zdarzeń gospodarczych.

Zgodnie z kartą przedmiotu Praktyki wymiar praktyk to 720 godzin realizowane w ciągu minimum 24 tygodni w podziale na dwie części w semestrze II i IV, co spełnia wymogi ustawowe. Przyporządkowana praktykom liczba punktów ECTS wynosi 24, co oznacza, że 1 punkt odpowiada 30 godzinom pracy studenta. Zwiększony wymiar godzin przypadających na 1 punkt ECTS w przypadku praktyk Uczelnia uzasadnia faktem, iż praca nadzorowana przez dydaktyków z Uczelni jest nieco bardziej intensywna, niż praca pod nadzorem osób spoza Uczelni. Liczba punktów ECTS jest, zatem adekwatna do nakładu czasu pracy studenta.

Umiejscowienie praktyk w planie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów zaplanowanych dla praktyk efektów uczenia się. Praktyki odbywają się w takich podmiotach, jak biura rachunkowe, firmy prowadzące doradztwo finansowe, pionierzy ekonomiczno-finansowe lub rachunkowości przedsiębiorstw, instytucje finansowe (banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne lub emerytalne), jednostki administracji publicznej i inne komórki organizacyjne, w których potrzebna jest podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu finansów i rachunkowości. Uczelnia przedłożyła wykaz miejsc odbywania przez studentów kierunku praktyk zawodowych w roku akademickim 2018/2019, obejmującą 145 pozycji podmiotów z wyżej wymienionych obszarów, umożliwiających osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest uzyskanie założonych efektów określonych przez radę Wydziału, wywiązanie się studenta z obowiązków określonych w Karcie przedmiotu Praktyki, stanowiących integralną część programu kształcenia. Praktykę zalicza pełnomocnik dziekana ds. praktyk lub osoba wskazana przez dziekana na podstawie: 1) sprawozdania z odbycia praktyki lub dziennika praktyk lub innej dokumentacji określonej przez dziekana Wydziału w zasadach odbywania praktyk, albo 2) zgody Dziekana na zaliczenie studentowi, jako praktyki wykonywanej przez niego pracy lub innej działalności o charakterze umożliwiającym osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Sprawozdanie musi być potwierdzone przez przedstawiciela podmiotu przyjmującego na praktyki. Ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk następuje w drodze rozmowy oceniającej prowadzonej przez opiekuna praktyk wyznaczonego dla kierunku. Brakuje oceny poszczególnych efektów uczenia się dokonywanej przez opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania. Zaliczenie jest bez oceny. Rekomenduje się wprowadzenie takiej oceny.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań jest uregulowany dla całej Uczelni w Zarządzeniu Nr R-62/2015 i załącznikach.

Wymagania, co do kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji opiekunów praktyk nie są formalnie uregulowane. Rekomenduje się opracowanie takiego dokumentu, bowiem ułatwiałoby to rekrutowanie odpowiednich osób.

Zadania opiekuna praktyk sformułowane są w Regulaminie i obejmują:

- 1) opracowanie i ogłoszenie na stronie internetowej Karty sylabusu praktyki, zapoznanie studentów z celem i programem praktyki oraz zasadami i trybem odbywania i zaliczania praktyki,
- 2) akceptacja instytucji przyjmujących studentów na praktyki pod kątem możliwości realizacji programu praktyk i osiągania założonych efektów kształcenia,
- 3) nadzór nad zawieraniem umów o organizację praktyki,
- 4) kontrola przebiegu praktyk,
- 5) sprawdzenie dziennika praktyk lub sprawozdania z realizacji praktyki i jego zatwierdzenie, rozliczenie studenta z realizacji osiągnięcia efektów kształcenia, zaliczenie praktyki (dokonanie wpisu do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta).

Na kierunku jest jeden opiekun praktyk, dla którego przypada 180 studentów. Taki stan rzeczy nie umożliwia sprawowania odpowiedniego nadzoru nad prawidłową realizacją praktyk. Już sama

rozmowa ze 180 studentami daje obciążenie 180 godzin, czyli przekracza miesięczny wymiar czasu pracy w gospodarce. Dane opiekuna praktyk dostępne są na stronie internetowej. Rekomenduje się zwiększenie ilości opiekunów praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk nie są w żaden sposób weryfikowane, a jedynie sprawdzane drogą wywiadu po ich zakończeniu. Nowe miejsca praktyk zgłaszane przez studentów weryfikowane są jedynie poprzez desk research. Rekomenduje się, by infrastrukturę i wyposażenie miejsc odbywania praktyk sprawdzać na początku albo w drodze wizytacji, albo w drodze wywiadu telefonicznego z podmiotem przyjmującym, albo ze studentem.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o wyżej wymieniony dokument (Regulamin praktyk) identyczny dla całej Uczelni. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, ale w większości przypadków studenci sami je wyszukują. Brak informacji na temat kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe poza ogólnym stwierdzeniem: „praktyki mogą być odbywane w przedsiębiorstwach, organizacjach i instytucjach w kraju i za granicą, których profil kształcenia umożliwia realizację założonych celów praktyki”. Dokładniejsze informacje udzielane są podczas spotkań opiekuna praktyk z osobami zainteresowanymi.

Zatwierdzanie miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta dokonywane jest przez opiekuna praktyk.

Brak jest reguł przeprowadzania hospitacji praktyk. Rekomenduje się sformułowanie ich i podanie do publicznej wiadomości. Każdy z opiekunów praktyk otrzymuje sylabus praktyk, w którym wymienione są cele i zadania sformułowane dla praktyk oraz efekty uczenia się zaplanowane do osiągnięcia w czasie ich trwania.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk sformułowana jest w Regulaminie praktyk i stanowi, że „za odbycie obowiązkowej praktyki może zostać uznane wykonywanie pracy zawodowej przez studenta, jeżeli charakter pracy pozwala na realizację celów praktyki [...] pod warunkiem złożenia przez studenta wniosku wraz z zaświadczeniem zakładu pracy poświadczającym okres zatrudnienia bądź stażu/praktyki trwający nie krócej niż okres praktyki wymagany programem kształcenia danego kierunku”. Dopuszczalne są różne udokumentowane formy pracy zawodowej, np. umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenia, praca wykonywana w ramach własnej działalności gospodarczej, praca na rzecz jednostek naukowo-badawczych Uczelni w ramach grantów lub innych umów zawieranych przez Uczelnię, staże odbywane w wyniku wygranych konkursów organizowanych przez instytucje. Praca wykonywana w ramach własnej działalności gospodarczej może zostać zaliczona, jako praktyka, o ile charakter działalności pozwala na realizację celów praktyki, pod warunkiem złożenia przez studenta wniosku o zaliczenie praktyki wraz z dokumentacją poświadczającą prowadzenie przedsiębiorstwa.

Realizacja praktyk oraz efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają ocenie i są przedmiotem dyskusji „jakościowych”. Studenci oceniają praktyki w badaniach ankietowych. Wyniki tej oceny są wykorzystywane w próbach doskonalenia programu praktyk i ich realizacji.

2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się. Wydział posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie organizacji działalności dydaktycznej, które determinuje wysoką jakość kształcenia. Pewne zastrzeżenia budzi konstrukcja planów zajęć, zajęcia bardzo często są skumulowane podczas jednego dnia, co wymusza pozostawanie na Uczelni do późnych godzin wieczornych. Z udostępnionych planów zajęć wynika, że studenci nawet 3 razy w tygodniu uczestniczą w zajęciach pozostając na Uczelni do godziny 20:00, w tym w niektóre dni rozpoczynając zajęcia od godziny 8:00. Wiele grup uczestniczy w zajęciach do tak późnych godzin także w piątki. Władze Wydziału zdają sobie sprawę z problemu związanego z późną godziną odbywania zajęć, problemem jest niewystarczająca liczba sal do realizacji programu studiów z zachowaniem odpowiedniej higieny procesu uczenia się. Rekomenduje się, zwracając uwagę na rozplanowanie zajęć, udostępnienie sal znajdujących się w innych wydziałach na terenie Uczelni,

rozbudowa istniejącej infrastruktury Wydziału lub zmniejszenie limitów rekrutacyjnych. Nieprzestrzeganie zasad właściwej higieny procesu uczenia się przyczynia się do zmniejszenia motywacji studentów w osiąganiu założonych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione)

Uzasadnienie

Treści programowe ujęte w programie kształcenia odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki gospodarczej w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Treści te są kompleksowe, odpowiednio rozwinięte i spójne w aspekcie kształtowania kompetencji absolwentów. Pozwalają one w przyjętej formie na uzyskanie efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Studia prowadzone są w wymiarze czasowym pozwalającym na osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. Właściwie skalkulowano w ujęciu czasowym wymiar zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz nakład pracy na realizację zadań w ramach pracy własnej studentów.

Praktyki zostały zaplanowane i realizowane zgodnie z obowiązującymi wymaganiami i we właściwym wymiarze. Efekty uczenia się są przewidziane dla praktyk są osiągane. Organizacja i nadzór oraz dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają prawidłową ich realizację.

Program studiów jest atrakcyjny i dostosowany do wymagań rynku pracy, co wyraża się między innymi rosnącą liczbą kandydatów na studia. Program kształcenia zapewnia możliwość nabycia pożądaných kompetencji z obszaru finansów i rachunkowości. Przy jego konstruowaniu uwzględniono programy oferowane przez Uczelnie zagraniczne, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy.

Zespół rekomenduje:

- 1) uruchomienie kształcenia na studiach II stopnia, co pozwoliłoby na dalsze kształcenie studentów,
- 2) poszerzenie formalnych uprawnień zawodowych, w jakie mogą być wyposażani absolwenci kierunku, zabieganie o certyfikaty i akredytacje potwierdzające wysoką jakość kształcenia w zakresie prowadzonego kierunku studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Szczegółowe warunki oraz tryb rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2019/2020 zostały zawarte w następujących dokumentach:

- Uchwała Nr 46/2018/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2019/2020,
- Uchwała Nr 47/2018/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia w Politechnice Lubelskiej w latach 2019/2020 - 2022/2023 laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich.

Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje w drodze postępowania kwalifikacyjnego, które ma charakter konkursowy i uwzględnia wyniki egzaminu maturalnego. Podstawą przyjęcia na studia stacjonarne i niestacjonarne jest liczba punktów rekrutacyjnych (LPR). Kandydaci ze świadectwem „nowej matury” z lat 2007-2019 są kwalifikowani na studia wyłącznie na podstawie wyników uzyskanych na egzaminie maturalnym. Przedmiotami branymi pod uwagę przy rekrutacji są: matematyka, geografia, historia, informatyka, wiedza o społeczeństwie oraz język polski i język obcy nowożytny. Wartości minimalne liczby punktów rekrutacyjnych są określone przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w uzgodnieniu z Uczelnianą Komisją Rekrutacyjną. W ostatniej rekrutacji wynosiły one dla kandydatów na studia stacjonarne na kierunku finanse i rachunkowość 176 punktów na liście podstawowej i 139 punktów na liście rezerwowej. Kierunek cieszy się dużym zainteresowaniem i jest jednym z flagowych kierunków prowadzonych przez Wydział Zarządzania. Liczba kandydatów przekracza 3 osoby na jedno miejsce na studiach stacjonarnych.

Rekrutacja kandydatów na I rok studiów stacjonarnych

Rok akademicki	Liczba kandydatów	Liczba zakwalifikowanych				Przyjęci	Podjęli naukę
		Lista podstawowa		Lista rezerwowa			
		Liczba	Współczynnik	Liczba	Współczynnik		
2015/2016	236	104	150 <	58	120 <	91	90
2016/2017	290	127	150,3 <	68	120 <	90	71
2017/2018	336	90	181,5 <	90	148 <	86	78
2018/2019	321	96	168 <	89	135 <	87	82
2019/2020	334	96	176 <	92	139 <	92	83

Zasady rekrutacyjne nie zawierają procedur dyskryminujących ani ograniczających kandydatów z uwagi na żadne kryterium. Od kandydatów na studia I stopnia oczekuje się świadectwa dojrzałości lub równoważnego dokumentu zagranicznego potwierdzonego przez polskie władze oświatowe. Kryteria przyjęć są opracowane w sposób przejrzysty i jednolity dla całej Uczelni.

W przypadku studiów niestacjonarnych liczba kandydatów na studia była znacznie mniejsza i wynosiła corocznie od 48 do 79 osób, natomiast liczba studentów przyjętych wahała się w ostatnich czterech latach akademickich od 20 do 52 osób. Zatem odsetek osób przyjętych w relacji do liczby kandydatów wynosił przeciętnie 62%. Wielkość ta jest determinowana wysokością limitów przyjęć zatwierdzanych przez Senat Uczelni. Fakt, iż na studia niestacjonarne nie są przyjmowani wszyscy kandydaci, lecz 2/3 najlepszych spośród nich pozytywnie wpływa na poziom nauczania. Konstatacja ta była również podkreślana podczas spotkania nauczycieli akademickich z zespołem oceniającym. Fakt ten potwierdzony jest również tym, że w przypadku studentów kierunku odsiew jest na dużo niższym poziomie niż w przypadku pozostałych studentów Wydziału.

Studenci nie zgłaszali problemów z uzyskaniem informacji na temat procesu rekrutacji oraz wszelkich wymagań związanych z przyjęciem na studia. Wszelkie informacje związane z rekrutacją studenci uzyskują poprzez stronę internetową Uczelni i Wydziału. Mają możliwość korzystania podczas rekrutacji z elektronicznej platformy rekrutacyjnej, co ułatwia i przyspiesza proces rekrutacji.

Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów zostały prawidłowo sprecyzowane w Regulaminie Studiów Regulamin Studiów w Politechnice Lubelskiej, który został przyjęty Uchwałą Nr 13/2019/III Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 11 kwietnia 2019 r. Jego § 26 stanowi, że warunkiem zaliczenia semestru studiów jest uzyskanie wszystkich punktów ECTS przypisanych w programie kształcenia do danego semestru. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej studentowi przysługuje prawo zdawania dwóch egzaminów lub zaliczeń poprawkowych. W sytuacjach szczególnych, określonych w Regulaminie Studiów, Dziekan lub

Kierownik Katedry może wyrazić zgodę na komisyjne sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

Władze Wydziału systematycznie monitorują progresję studentów poprzez analizowanie ich odsiewu. Pełen cykl kształcenia ukończyli dwa roczniki studentów na studiach stacjonarnych i jeden rocznik studiów niestacjonarnych. Z uzyskanych podczas wizytacji danych źródłowych wynika, że w relacji do liczby przyjętych na studia odsiew na ocenianym kierunku wynosi:

- 26,1% dla studentów stacjonarnych, którzy rozpoczęli naukę w roku akademickim 2015/2016,
- 28,9% dla studentów stacjonarnych, którzy rozpoczęli naukę w roku akademickim 2016/2017,
- 15,0% dla studentów stacjonarnych, którzy rozpoczęli naukę w roku akademickim 2016/2017.

Najwięcej studentów I roku odpada w ciągu pierwszego semestru. W semestrze letnim skala skreśleń z listy studentów jest zdecydowanie niższa. Powody odsiewu są różne, głównie jest to:

- niepodjęcie studiów (łącznie 21 osób),
- nieuzyskanie zaliczenia semestru (łącznie 13 osób),
- rezygnacja, w tym przeniesienie na inny kierunek (łącznie 9 osób),
- niezłożenie pracy dyplomowej w terminie (łącznie 9 osób),
- niewniesienie czesnego za studia (łącznie 1 osoba),
- pozostałe losowe sytuacje (zmiana miejsca zamieszkania, podjęcie pracy zarobkowej).

Wyniki uzyskiwane przez studentów w trakcie sesji egzaminacyjnych są wykorzystywane przez władze dziekańskie i Radę Programową kierunku na rzecz doskonalenia procesu dydaktycznego. Analiza protokołów zaliczeń i egzaminów wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów wskazują, że wśród przedmiotów, które sprawiły studentom najwięcej problemów z uzyskaniem zaliczenia lub zdaniem egzaminu należy wymienić takie jak:

Odsetek ocen niedostatecznych w pierwszym terminie:

Studia stacjonarne	%	Studia niestacjonarne	%
rachunkowość finansowa – wykład	32	ekonometria – wykład	15
zarządzanie przedsiębiorstwem – wykład	30	analiza finansowa – wykład	12
ekonometria – laboratorium	18	zastosowanie matematyki w finansach i bankowości – wykład	10
rachunek kosztów w przedsiębiorstwie – ćwiczenia	8	zastosowanie matematyki w finansach i bankowości – ćwiczenia	10

Proces dyplomowania został opisany w regulaminie studiów (§39 do 51) oraz w załączniku do Raportu Samooceny pt. „Ogólna charakterystyka studiów”. Na stronach 15-17 tego dokumentu sprecyzowano w 20 punktach przebieg procesu dyplomowania. Ponadto dla kierunku zastosowanie mają zapisy „Regulaminu prowadzenia prac dyplomowych i dyplomowania na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej” zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Wydziału Zarządzania w dniu 17 stycznia 2018 r. Jest to dwunastostronicowy dokument, który definiuje, że praca dyplomowa powinna stanowić samodzielne opracowanie określonego problemu badawczego. Powinna być w niej wyodrębniona część będąca wkładem własnym studenta, co oznacza, że praca licencjacka nie może mieć jedynie opisowego charakteru, lecz posiadać charakter aplikacyjny, badawczy, projektowy lub projekcyjny.

Ocena prac dyplomowych wskazuje, że pozwalają one weryfikować efekty uczenia się dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek oraz przygotowywać studenta do podjęcia aktywności zawodowej. Poziom prac i ich oceny są zróżnicowane, w nielicznych przypadkach nieco zawyżone. Tematyka prac licencjackich jest zgodna z kanonem kierunku. Są to prace poświęcone ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw, działalności inwestycyjnej firm, źródłom finansowania działalności gospodarczej, kosztom i korzyściom np. kreowania wizerunku organizacji, itp. Przegląd prac dokonany podczas wizytacji wskazuje, że w niektórych spośród nich część projektowa powinna być bardziej wyeksponowana. Prace dyplomowe są weryfikowane w systemie antyplagiatowym. Kwestię tę reguluje Zarządzenie Nr R-58/2019 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Politechnice Lubelskiej Regulaminu funkcjonowania systemu antyplagiatowego. Zaproponowane i wdrożone od 1 października 2019 roku rozwiązania są prawidłowe. Pewną

wątpliwość budzi jednak fakt, iż z protokołów Komisji Egzaminu Dyplomowego wynika, że w obronie pracy licencjackiej członkiem Komisji nie jest recenzent pracy. Jest to tym bardziej zastanawiające, że Komisja liczy 5 osób, tj. przewodniczący, sekretarz oraz trzech członków.

Studenci mają możliwość wyboru promotora i tematu pracy dyplomowej, co pozytywne zostało przez nich ocenione, a ilość czasu przeznaczona na seminaria oraz indywidualne konsultacje jest wystarczająca i umożliwia rzetelne przygotowanie pracy dyplomowej.

3.2

Uczelnia wypracowała kompleksowy system potwierdzania efektów uczenia się. Kwestię tę reguluje Uchwała Nr 10/2019/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 marca 2019 r. zmieniająca Uchwałę Nr 30/2015/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Politechnice Lubelskiej. Weryfikacja efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną jest dokonywana poprzez odniesienie do efektów uczenia się określonych w programie dla kierunku. Potwierdzanie efektów uczenia się, jakie uzyskały w procesie uczenia się poza systemem studiów osoby ubiegające się o przyjęcie na studia na danym kierunku przeprowadzane jest zgodnie z wymogami prawa, przy czym w wyniku potwierdzania efektów uczenia się danej osobie można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej Uczelni, w tym w Uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Potwierdzenia efektów dokonuje się na pisemny wniosek kandydata. Do dnia wizytacji na kierunku nie wpłynął żaden wniosek w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się.

Ponadto zasady i tryb uznawania efektów uczenia się określa Zarządzenie Nr R-58/2017 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się w Politechnice Lubelskiej. System monitoringu i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się służy potwierdzaniu osiągnięcia przez każdego studenta efektów ustalonych w ramach kierunku wraz z określeniem stopnia ich osiągnięcia. Przyjęto przy tym regułę, że weryfikacja dotyczy wszystkich efektów w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz że system obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie kształcenia, a ponadto studentów, absolwentów i pracodawców.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się określa program studiów oraz szczegółowo karty przedmiotów. Ponadto na pierwszych zajęciach student uzyskuje szczegółowe informacje o wymaganiach i sposobach weryfikacji założonych efektów uczenia się. Weryfikacja i ocena osiągniętych przez studentów efektów odbywa się za pomocą następujących sposobów: egzamin pisemny lub ustny, projekt, sprawozdanie z odbycia praktyk, kolokwium, studium przypadku, wykonywanie ćwiczeń laboratoryjnych, wypowiedź ustna, aktywność na zajęciach, prezentacja referatu, wykonanie zadań na ćwiczeniach i inne. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wymienione formy weryfikacji bardzo dobrze korespondują z praktycznym profilem kształcenia oraz prawidłowo skonstruowaną macierzą metod weryfikacji zakładanych do osiągnięcia efektów.

Studenci również pozytywnie ocenili stosowane metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Otrzymują od nauczycieli akademickich informację na temat sposobów weryfikacji. Opis form i kryteriów zaliczenia każdego z przedmiotów jest dostępny dla każdego studenta w sylabusie. Na kierunku istnieje możliwość zaliczenia przedmiotu w poprawkowym terminie, studenci mogą także ubiegać się o uzyskanie zgody na egzamin komisyjny. Prowadzący zajęcia umożliwiają wgląd do ocenionych prac oraz przekazują informacje na temat uzyskanej oceny. Na wyraźną prośbę osoby z niepełnosprawnością istnieje możliwość dopasowania metod weryfikacji do indywidualnych potrzeb studenta. Prośby takie zgłaszane są do Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, który następnie przekazuje informacje prowadzącym zajęcia. Istnieje możliwość wydłużenia czasu trwania zaliczenia lub udostępnienie osobie z niepełnosprawnością pomocy dydaktycznych.

3.3

Analiza prac przejściowych wskazuje, że weryfikacja efektów uczenia się przebiega zgodnie z założeniami opisanymi w kartach przedmiotów i obejmuje tematy w nich zawarte. Szczegółowa analiza prac przejściowych wskazuje, że często od studentów wymaga się odtworzenia wiedzy, ale również nacisk kładziony jest na wykorzystanie umiejętności praktycznych, które są szczególnie ważne na profilu praktycznym. Proces oceniania prac etapowych przebiega w sposób sprawiedliwy. Ich poziom merytoryczny jest zróżnicowany (załącznik nr 3 – część I). Studenci mają wgląd do swoich prac i niekiedy korzystają z tej możliwości w celu sprawdzenia prawidłowości udzielonych odpowiedzi.

Pełne osiągnięcie zakładanych w programie studiów efektów uczenia się zostało potwierdzone dobrym poziomem wylosowanych do oceny prac dyplomowych, etapowych i egzaminacyjnych. Osiąganie zakładanych efektów uczenia się wynika z analizy dzienników praktyk, a także aktywności studentów w ramach działalności samorządu studenckiego oraz kół naukowych, w tym Koła Naukowego Zarządzania Finansami „Profit”. Władze Wydziału i Uczelni dofinansowują w miarę potrzeb i możliwości finansowych udział studentów w konferencjach naukowych, warsztatach studenckich i seminariach. Atutem kształcenia jest to, że absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy zawodowej, część z nich pracuje już w momencie podjęcia studiów.

Zawodowe losy absolwentów kierunku są monitorowane przez Biuro Karier Politechniki Lubelskiej, którego celem jest między innymi wspieranie studentów w aktywnym wejściu na rynek pracy. Z badań zrealizowanych w 2018 roku wynika, że spośród 65 absolwentów studiów stacjonarnych kierunku, którzy wzięli udział w badaniu, 23 osoby pracowały zawodowo, co stanowi ponad 1/3 absolwentów. Trzeba w tym miejscu nadmienić, że były to badania zrealizowane tuż po ukończeniu studiów przez pierwszych absolwentów ocenianego kierunku.

Część absolwentów zdecydowało się na kontynuowanie nauki na studiach II stopnia. W roku akademickim 2018/2019 naukę na studiach stacjonarnych II stopnia na oferowanym kierunku zarządzanie kontynuowało 25 absolwentów kierunku *finanse i rachunkowość*. Z kolei na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku zarządzanie naukę podjęło 5 osób. Wynika z tego, że niemal połowa (44%) całkowitej liczby absolwentów studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość zdecydowało się kontynuować naukę w macierzystej Uczelni. Liczby te dowodzą tego, iż władze powinny podjąć działania w zakresie uruchomienia kształcenia na studiach II stopnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione)

Uzasadnienie

Rekrutacja na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat studiów oraz proces dyplomowania odbywa się w sposób prawidłowy i zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Zespół oceniający pozytywnie ocenia zarówno profesjonalny sposób prowadzenia dokumentacji, jak i działania podejmowane przez Uczelnię.

Weryfikacja i ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku obejmuje wszystkie kategorie efektów, tj. wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Realizowana jest na każdym etapie kształcenia poprzez: bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie zajęć (ćwiczenia, projekty, prezentacje, kolokwia pisemne, aktywność itp.), egzaminy, praktyki zawodowe, ocenę prac dyplomowych, egzamin dyplomowy, semestralną analizę wyników nauczania, monitoring losów zawodowych absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W roku akademickim 2018/2019, w semestrze zimowym i letnim, zajęcia dydaktyczne realizowane były przez 56 pracowników naukowo-badawczych, 10 dydaktycznych oraz 3 pracowników kadry inżyniersko-technicznej, niebędących nauczycielami akademickimi. Kadre prowadzącą zajęcia stanowiło: 6 pracowników z tytułem naukowym profesora, 9 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 42 - ze stopniem naukowym doktora oraz 12 z tytułem zawodowym mgr/mgr inż. Dorobek naukowy 16 pracowników naukowo-badawczych realizowany jest w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie ekonomia i finanse, a pozostałych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Potwierdzony dorobek naukowy nauczycieli jest bezpośrednio związany z realizowanymi przedmiotami w zakresie prowadzonych prac naukowo-badawczych, publikacji oraz realizowanych projektów naukowo-badawczych. Wydział w ocenie parametrycznej otrzymał kategorię B.

Dodatkowo na kierunku zatrudnionych jest wielu pracowników zewnętrznych o dużym dorobku praktycznym w tematyce finansowej. I tak na dzień dzisiejszy w procesie dydaktycznym bierze udział 13 praktyków z firm: Biuro Usług Rachunkowych G.J. Osieleń, MOSiR „Bystrzyca” Lublin; Polska Grupa Energetyczna Obrót SA; Instytut Rozwoju i Innowacji Euro-Konsult Sp. z o.o., Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SPZOZ w Lublinie, Biuro Rachunkowe „Meritum” Sp. z o.o., Biuro doradcze „PREKON” Sp. z o.o., oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ważnym elementem zaangażowania kadry w proces kształcenia to: organizacja wydarzeń dla studentów, w tym konferencje dla studentów, wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, wykłady z przedstawicielami przedsiębiorstw, realizacja projektów naukowo-badawczych ze studentami kierunku *finanse i rachunkowość* we współpracy z przedsiębiorstwami oraz wspólne publikacje nauczycieli ze studentami, organizowanie wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym Zarządzania Finansami „PROFIT”, działającym w WZ PL oraz przy bliskiej współpracy z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym cyklicznej ogólnopolskiej konferencji Wartość w Biznesie (3 edycja cyklu).

Na kierunku zajęcia realizowane są przez kadrę wewnętrzną oraz zewnętrzną. Obsady zajęć kadry wewnętrznej są prawidłowe i dokonuje się je na podstawie dorobku naukowo-dydaktycznego i praktycznego, natomiast kadra zewnętrzna angażowana jest w oparciu o kryterium wiedzy praktycznej i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przedmiotu. Liczba godzin zajęć z praktykami na kierunku w roku akademickim 2018/2019 praktycy zrealizowali 1.235 godz. Na kierunku zajęcia prowadzi 16 praktyków. Kilku z nich wzięło udział w spotkaniu z przedstawicielami otoczenia otoczeniem społeczno-gospodarczego. W rozmowie potwierdzono duże zainteresowanie studentów kontaktami z praktykami, a także bardzo pozytywne nastawienie władz wizytowanego kierunku do włączania ich w realizację programu studiów. Ponadto podkreślono, że często odbywają się rozmowy mające z jednej strony walor konsultacji stanu bieżącego i mające charakter monitoringowy, z drugiej zaś strony będące okazją do rozważania, co i jak można ulepszyć, jakie treści wprowadzić i co udoskonalić.

W latach 2015-2019 - 2 osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, 6 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 4 osoby – stopień naukowy doktora. Ponadto, w ramach realizowanego w Politechnice Lubelskiej projektu Podniesienie potencjału Uczelni wyższych, jako czynnik rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, pracownicy naukowo-dydaktyczni korzystali w ostatnich latach ze staży zagranicznych, ze staży krajowych, szkoleń naukowo-dydaktycznych.

4.2.

Politykę kadrową porządkuje Statut Politechniki Lubelskiej, który określa zasady mianowania, zatrudniania i oceny pracowników. Jej skuteczność weryfikowana jest okresową oceną nauczycieli akademickich, (co 2 lata). Oceny dokonuje się w obszarze naukowym, dydaktycznym oraz organizacyjnym. Jednym z elementów oceny nauczyciela w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych są wyniki ankietyzacji zajęć przez studentów. Ankietyzacji podlegają zajęcia dydaktyczne prowadzone we wszystkich grupach i formach zajęć.

Każdorazowo, po zakończeniu danego semestru studiów, studenci wszystkich lat i kierunków biorą udział w badaniu ankietowym, dotyczącym jakości zrealizowanych zajęć, w których uczestniczyli. Badania te są prowadzone anonimowo przy pomocy narzędzia badawczego - ankiety elektronicznej. Wyniki procesu ankietyzacji za oba semestry podlegają opracowaniu w formie indywidualnych i zbiorczych raportów. Informacje uzyskane w ten sposób, po analizie dokonanej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i są prezentowane Dziekanowi Wydziału. Dodatkowo przeprowadza się regularne hospitacje zajęć dydaktycznych. Wyniki hospitacji uwzględnia się w okresowej ocenie nauczyciela w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Studenci zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych mają możliwość oceny nauczycieli akademickich w ramach ankietyzacji odbywającej się na koniec każdego semestru studiów. Ankietyzacja przeprowadzana jest w formie elektronicznej. Wzór ankiety elektronicznej oraz procedura prowadzenia ankietyzacji i opracowanie jej wyników określa Zarządzenie Rektora Politechniki Lubelskiej. Studenci dokonują oceny w skali punktowej w oparciu o 10 kryteriów opisujących m.in. przygotowanie do zajęć, sposób ich prowadzenia, komunikację ze studentami, zrozumienie przekazu, a także dostępność podczas konsultacji i dyżurów. Konstrukcja ankiety jest przez studentów oceniana pozytywnie i umożliwia właściwą ocenę nauczyciela akademickiego. Potwierdzono przydatność ankiet a władze Wydziału odpowiednio reagują na zgłaszane poprzez ankietę uwagi. Wyniki ankietyzacji udostępniane są samorządowi studenckiemu. Studenci mają możliwość przekazywania uwag, co do formy i konstrukcji ankiet.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zespół nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest bardzo liczny i o różnorodnych rodzajowo kwalifikacjach. Wszystkie osoby ze stopniami lub tytułami naukowymi mają aktualny dorobek naukowy. Część kadry ma doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelniami, odpowiednie dla kierunku. Nie stwierdzono niewłaściwej obsady zajęć dydaktycznych. Polityka kadrowa jest spójna, celowa i wyraźnie zorientowana na budowanie zespołu o dużych możliwościach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

5.1.

Wydział funkcjonuje we własnym budynku o powierzchni prawie 5 tys. m.kw. Na bazę dydaktyczną składa się 6 pracowni komputerowych – łącznie 106 komputerów, 3 aule wykładowe (230 miejsc, 2 x 92 miejsca) oraz wiele sal ćwiczeniowych i seminaryjnych. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne są wyremontowane z zachowaniem nowoczesnych standardów i mają pełny dostęp do Internetu. Infrastruktura Wydziału posiada podstawowe udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnością ruchową (podjazdy, toalety, windy). Wydział posiada także pomieszczenia dedykowane studentom, przeznaczone dla spotkań Samorządu Studentów oraz Kół Naukowych.

W budynku Wydziału znajduje się ogólnie dostępna Biblioteka Wydziałowa i czytelnia, której zbiory wydawnictw z zarządzania, ekonomii, finansów i rachunkowości, ale także z innymi dyscyplinami nauk społecznych stanowią ponad 13 tys. książek, 21 czasopism, w tym 6 z zakresu ekonomii, finansów i rachunkowości, tj. Rachunkowość, Bank i Kredyt, Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa, Ekonomista, Finanse+Controlling, Gazeta Bankowa. Biblioteka posiada pełny zestaw literatury podstawowej i uzupełniającej przedstawionej w sylabusach. Pracownicy mają możliwość zgłaszania zapotrzebowania na nowe pozycje, które są dostarczane do wydziałowej Biblioteki.

Zbiory Biblioteki Głównej obejmują ogółem ok. 145 tys. książek, prenumerowanych jest ponad 300 polskich czasopism drukowanych i 40 tytułów zagranicznych. Cały zasób książek zarówno całej Biblioteki Politechniki Lubelskiej, jak i Biblioteki Wydziału Zarządzania jest dostępny w katalogu komputerowym, a jego zamawianie i wypożyczanie odbywa się w trybie online za pomocą systemu komputerowego Virtua.

Biblioteka umożliwia dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Studenci i pracownicy Wydziału mogą korzystać z elektronicznego dostępu do polskich i zagranicznych zbiorów bibliotecznych oraz baz danych (liczba elektronicznych baz danych 53), w tym tj.: ScienceDirect, Springer, EBSCOhost, Emerald, IEEE, JSTOR, Web of Science oraz baz bibliograficznych: BazEkon, BazTech. Dodatkowo, w ofercie znajdują się książki elektroniczne: serwis IBUK, oraz książki takich wydawców, jak Elsevier i Springer. Własne bazy Politechniki to Publikacje Pracowników Politechniki Lubelskiej oraz wyszukiwarka czasopism InfonaNet ułatwiająca dostęp do wszystkich czasopism, a dla wybranych tytułów dostęp do pełnych tekstów. Dodatkowo, od 2009 roku funkcjonuje Biblioteka Cyfrowa PL, w której znajduje się obecnie ponad 10 tys. publikacji, w tym wydane w ostatnich latach pozycje pracowników Politechniki Lubelskiej z zakresu finansów i rachunkowości.

Odpowiednie wyposażenie pracowni oraz sal dydaktycznych umożliwia realizację zakładanych efektów uczenia się, co potwierdzili studenci. Budynki oraz pomieszczenia udostępnione dla studentów są odpowiednio oznakowane, a odległość między poszczególnymi salami nie stwarza w trudności w przemieszczaniu się między zajęciami. Sale dydaktyczne wyposażone są w nowoczesny sprzęt audiowizualny, w tym projektory oraz tablice multimedialne. Zajęcia na kierunku organizowane są w taki sposób, aby nie sprawiały trudności osobom z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnością mają także możliwość wypożyczenia pomocy dydaktycznych oraz specjalistycznego sprzętu.

Podczas wizyty Zespołu wizytującego PKA dostrzeżono znaczące przeciążenie sal dydaktycznych. Duża ilość zajęć rozpoczyna się o godz. 08.00, a kończy o godz. 20.00. Studenci sygnalizowali problemy z ciasnotą w salach dydaktycznych oraz podczas przerw na korytarzach. Z rozmów z władzami WZ wynikało, że budynek jest dzielony pomiędzy dwa wydziały, a opisywane powyżej problemy wynikają z nieracjonalnego rozdziału powierzchni budynku. Zespół wizytujący dostrzegł znaczne dysproporcje pomiędzy stanem pomieszczeń dydaktycznych - niektóre są wyremontowane i zapewniają bardzo przyjazne warunki do realizacji procesu dydaktycznego, inne wymagają odnowienia oraz rewitalizacji bazy sprzętowej. Widoczne były także dysproporcje pomiędzy korytarzami na poszczególnych piętrach (na jednych linoleum, na innych terakota) czy łazienkami. Zespół zauważa, że jedna łazienka męska

przystosowana do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami nie jest wystarczająca przy tak dużej ilości studentów studiujących na kierunkach w WZ. Władze Wydziału deklarowały gotowość rewitalizacji powierzchni, gdy zostaną Wydziałowi Zarządzania przyznane dodatkowe pomieszczenia. Zespół rekomenduje konieczność poprawy warunków prowadzenia zajęć poprzez przyznanie Wydziałowi dodatkowych pomieszczeń. Powinno przyczynić się to do takiej organizacji zajęć, aby nie rozpoczynały się one o godzinie 8.00 a kończyły o 20.00.

5.2.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Wydział przeznacza, co roku ok 40 tys. zł. na zakup książek i czasopism. Zakupy książek do biblioteki organizowane są kilkakrotnie w roku, co pozwala na bieżąco realizację potrzeb.

Studenci mogą korzystać z bazy zasobów Biblioteki Głównej oraz pięciu bibliotek specjalistycznych znajdujących się na terenie Uczelni. Na miejscu dostępne są stanowiska komputerowe pozwalające na łatwe wyszukiwanie katalogu bibliotecznego oraz prowadzenie poszukiwań w Internecie. Biblioteka główna posiada szereg udogodnień dla studentów z niepełnosprawnościami, m.in. stoły przystosowane do osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz czytniki powiększające tekst. W budynku Biblioteki Wydziału znajduje się stanowisko przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość korzystania z czytelni w godzinach pracy biblioteki, które są dostosowane zarówno do studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Uczelnia zapewnia dostęp do zasobów online w postaci Wirtualnej Biblioteki Nauki. Zasoby biblioteki odpowiadają potrzebom studentów kierunku finanse i rachunkowość, studenci nie mają problemu z dostępem do pozycji wymienionej w ramach literatury w sylabusach przedmiotów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura Wydziału stwarza warunki dla realizacji procesu uczenia się. Jej jedyną wadą jest mała liczba sal dydaktycznych, co powoduje kończenie zajęć o godzinie 20:00.

Biblioteka Wydziałowa, znajdująca się w budynku Wydziału i duża biblioteka Uczelniana, obsługiwane przez wspólny system, zapewniają dobry dostęp do podręczników i literatury naukowej. Uczelnia jest sprawnie zarządzana i w znacznym stopniu realizuje wnioski wynikające z przeglądów infrastruktury oraz badania zadowolenia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

6.1.

Uczelnia intensywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co zostało potwierdzone w trakcie spotkania z pomiotami otoczenia społeczno-gospodarczym, w którym udział wzięło 15 osób

z takich instytucji, jak Grupa Kapitałowa URSUS SA, Instytut Medycyny WSI, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, NBP, ZUS, PGE Obrót, Urząd Skarbowy, Lubelskie Forum Pracodawców, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, biura rachunkowe i biegli rewidenci.

Przedstawiciele instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą zarówno w projektowaniu, jak i w realizacji programu studiów. Proponują też wprowadzenie modyfikacji w programie studiów, czego przykładem może być wprowadzenie przedmiotu „Analiza raportów okresowych” na VI semestrze studiów.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Ponadto instytucje te funkcjonują w obszarze zawodowego rynku pracy właściwego dla wizytowanego kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały, choć nie jest sformalizowana.

Współpraca przybiera zróżnicowane formy:

- 1) organizacja praktyk – przedstawiono wykaz miejsc odbywania praktyk dla kierunku w roku akademickim 2018/2019, który obejmuje 145 firm i instytucji (kancelarie podatkowe, doradztwo gospodarcze, banki – 7 oddziałów Banku Spółdzielczego i Santander, biuro audytorskie, biura rachunkowe, biuro szybkiej inwentaryzacji, centra ubezpieczeniowe, firmy handlowo-usługowe, fundacje, spółki prawa handlowego, spółdzielnie, urzędy gminne i miejskie, spółki miejskie i inne tego typu podmioty),
- 2) płatne staże – w obecnej sytuacji rynkowej i braku pracowników firmy coraz częściej sięgają po to narzędzie pozyskiwania pracowników, więc obecni na spotkaniu potwierdzili organizowanie staży (URSUS, PGE),
- 3) wizyty studyjne – potwierdzone zwłaszcza przez Lubelskie Forum Pracodawców, które organizuje wizyty w firmach członkowskich,
- 4) zapraszanie pracowników i studentów wizytowanego kierunku na różne przedsięwzięcia organizowane przez instytucje współpracujące z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym konferencje i seminaria (np. przez Lubelskie Forum Pracodawców i ZUS),
- 5) udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć – obecnie zajęcia prowadzi aż 13 praktyków, a ich zajęcia oceniane są przez studentów bardzo pozytywnie; są to między innymi biegła rewident, księgowa prowadząca Biuro Rachunkowe, księgowa z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego, przyjmującego wielu studentów na praktyki,
- 6) udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku itp., realizowany w drodze bezpośrednich kontaktów i dyskusji z reprezentantem wizytowanego kierunku.

Na uwagę zasługują też płatne staże w ramach projektów realizowanych przez Uczelnię, a których korzystają studenci kierunku, takich jak „Studiujesz i praktykujesz z Politechniką Lubelską” (uczestniczyło 55 studentów wizytowanego kierunku).

Warto też odnotować fakt, że obecność na spotkaniu tak znaczących przedstawicieli podmiotów współpracujących, którzy rzeczywiście są w większości mocno związani z wizytowanym kierunkiem (dyrektor finansowy, główny księgowy Instytutu, dyrektor, przewodniczący stowarzyszenia), świadczy o wadze przykładanej w tych podmiotach do współpracy z Uczelnią.

Z uwagi na to, że bardzo intensywna, na co dzień współpraca opiera się głównie o działania nieformalne animowane przez jednego z pracowników kierunku, rekomenduje się ujęcie jej w pewne ramy formalne, bowiem obecny model nie gwarantuje długofalowości tej współpracy.

Współpraca ma bardzo specyficzny charakter, bowiem w przypadku kierunku jest tak wiele punktów stykowych między otoczeniem społeczno-gospodarczym a samą Uczelnią. Identyfikuje się zjawisko przenikania się tych dwóch obszarów – podmiotów otoczenia i Uczelni, a pracownicy funkcjonują w obu równocześnie.

Znajduje to wyraz nawet w nazwie jednostki Uczelnianej powszechnie nazywanej Biurem Karier, która w tym przypadku nazywa się Biurem Karier i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym.

Nie są prowadzone formalne okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Poprawność doboru instytucji współpracujących jest jedynie analizowana na bieżąco i wynika z bieżącej sytuacji.

Skuteczność form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji również nie jest przedmiotem analiz, nie można, więc wykorzystywać ich wyników do doskonalenia współpracy. Rekomenduje się wprowadzenie takich przeglądów pod kątem doskonalenia współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione)

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój wizytowanego kierunku wyraźnie ma miejsce, lecz ma charakter nieformalny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia odgrywa ważną rolę zarówno w budowaniu koncepcji kształcenia, jak i planach dalszego rozwoju Wydziału, w tym ocenianego kierunku. Wydział aktywnie współpracuje z zagranicznymi ośrodkami naukowymi w zakresie prowadzenia badań naukowych oraz posiada i stale rozwija ofertę edukacyjną zarówno dla studentów krajowych i zagranicznych.

Waga i rola procesu umiędzynarodowienia została podkreślona w celach 1.3 (umiędzynarodowienie procesu kształcenia) oraz 2.6. (umiędzynarodowienie badań) Strategii Rozwoju Politechniki Lubelskiej na lata 2014-2019, jak również w Strategii Rozwoju Wydziału Zarządzania na lata 2014-2019. Na proces umiędzynarodowienia kierunku składają się następujące elementy:

1. podnoszenie kwalifikacji językowych studentów;
2. uczestnictwo studentów w zajęciach prowadzonych w językach obcych;
3. wzrost liczby studentów obcokrajowców przyjętych na studia.
4. wzrost liczby studentów i pracowników w programach wymiany międzynarodowej;
5. udział pracowników w konferencjach międzynarodowych;
6. publikacje naukowe o zasięgu międzynarodowym.

Realizowane w ramach programów studiów przedmioty w zakresie treści programowych odnoszą się do aktualnego światowego stanu wiedzy i rozwoju nauki. W trakcie zajęć zwraca się uwagę studentów na międzynarodowy charakter i znaczenie wielu dyscyplin. Studenci kierunku w programie studiów stacjonarnych od II - V semestru studiów mają 120 godz. lektoratu, a studiów niestacjonarnych 80 godz. Studenci wybierają jeden z zaproponowanych przez Studium Języków Obcych języków.

Nauka języków obcych odbywa się w oparciu o podręczniki do języka biznesowego oraz materiały specjalistyczne dedykowane dla kierunku. Studenci kierunku mają możliwość skorzystania z oferty uzyskania międzynarodowego certyfikowanego egzaminu językowego. Studium Języków Obcych Politechniki Lubelskiej jest Akredytowanym Centrum Egzaminacyjnym ETS (Educational Testing Service - Princeton, USA), London Chamber of Commerce and Industry (LCCI), Mondiale Testing oraz TELC. Studenci kierunku *finanse i rachunkowość* oraz pracownicy realizujący na tym kierunku proces dydaktyczny są zachęceni do udziału w wymianie międzynarodowej w szczególności do udziału w programie Erasmus+ (wyjazdy na studia i praktyki, wyjazdy szkoleniowe i dydaktyczne pracowników). Pierwszych dwóch studentów ocenianego kierunku weźmie udział w programie Erasmus+ w roku akademickim 2019/2020.

W ramach programu Erasmus+ w latach 2014-2019, Wydział podpisał 70 umów umożliwiających dwustronną międzyuczelnianą wymianę akademicką. Podpisanie umów poprzedza ocena efektów uczenia się oraz kompatybilność programów studiów. Nabór oraz realizacja wyjazdów i rozliczenie mobilności odbywają się zgodnie z regulacjami ogólnymi Uczelnianymi i koordynowana jest przez Biuro Kształcenia Międzynarodowego PL, a realizowana na poziomie wydziałów przez Dziekana, Komisję Rekrutacyjną i Koordynatorów.

W latach 2015/2016 - 2018/2019 w Programie wzięło udział 28 studentów Wydziału, w tym 2 zakwalifikowanych z ocenianego kierunku. W tym samym okresie w ramach Programu Komisja Wydziałowa zakwalifikowała 36 studentów na praktyki, w tym 2 z kierunku. Jednocześnie w Programie wzięło udział 43 pracowników Wydziału (w większości prowadzących zajęcia na kierunku). Wizyty pracowników realizujących proces dydaktyczny na kierunku w zagranicznych ośrodkach badawczych, pozwoliły na wykorzystanie wiedzy i zdobytych doświadczeń w procesie kształcenia.

Wydział w ramach programu Erasmus+, co roku przygotowuje ofertę edukacyjną w języku angielskim. Corocznie w ramach Programu Erasmus+ na Wydziale prowadzone są zajęcia w języku angielskim z przedmiotów: Financial analysis, Management Accounting, Stock market Investments, Corporate finance. W zajęciach tych corocznie uczestniczy ok. 30-40 studentów z zagranicznych Uczelni partnerskich. Ponadto, na kierunku realizowane są zajęcia dla studentów przyjeżdżających w ramach Partnerstwa Wschodniego.

Od roku 2017 studenci kierunku mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku angielskim przez wykładowców zagranicznych zarówno w ramach wykładów otwartych jak również zrealizowanych, jako część zajęć programowych. W latach 2017- 2018 na Wydziale wykładowcy z zagranicy zrealizowali 7 cykli wykładowych. Wykłady te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród studentów, pomimo, że nie miały one charakteru obligatoryjnego

7.2

Umiejętności kształcenia podlega systematycznym ocenom, które obejmują zagadnienia związane z opiniowaniem zmian w monitorowanych programach kształcenia, przedkładanie dziekanowi opinii i wniosków z opinii pracodawców oraz opinii absolwentów o przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, analizy wyników ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych przedmiotów, sporządzanie rocznych raportów z działalności komisji oraz przedstawianie ich Dziekanowi i Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Na kierunku istnieje możliwość wzięcia udziału w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+. Studenci mogą skorzystać z bogatej oferty wymian międzynarodowych do krajów Europy dzięki licznym porozumieniom zawartym przez Uczelnię. Informacje o wymianach oraz obowiązujące procedury znajdują się na stronie internetowej Uczelni. Ponadto informacje o ofercie wymian międzynarodowych są przekazywane podczas organizowanych spotkań informujących prowadzonych na Wydziale przez Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 kryterium spełnione

Uzasadnienie

Aktywność Uczelni na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest znaczna i wielokierunkowa, ale udział studentów kierunku w tym procesie nieduży. Studenci uczestniczą w kształceniu języka obcego w ramach lektoratu, wprowadzane są pierwsze wykłady w języku obcym (część z nich do wyboru). Wyjazdy w ramach programu Erasmus+ dopiero ruszają na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Studenci kierunku mają dostęp do różnorodnych form wsparcia zarówno w procesie uczenia się, jak i rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Wszelkie działania podejmowane w tym zakresie przez Uczelnię i jej pracowników, składają się na kompleksowy system wsparcia, który dopasowany jest do potrzeb różnych grup studentów. Studenci mają dostęp zarówno do wsparcia formalnego, które widoczne jest m.in. w obowiązujących na Uczelni procedurach, funkcjonowaniu poszczególnych jednostek, a także nieformalnego, zapewnianego przez właściwe podejście do potrzeb studentów i zaangażowanie pracowników Uczelni. Zarówno władze Uczelni, jak i Wydziału angażują studentów w wiele aspektów działalności na rzecz Uczelni, dzięki czemu studenci mają realny wpływ na funkcjonowanie systemu wsparcia.

Dla studentów I roku władze Wydziału organizują spotkanie, na którym przekazywane są najważniejsze informacje o funkcjonowaniu Uczelni, poszczególnych etapach procesu studiowania oraz o obowiązujących zasadach i procedurach. Takie spotkanie stanowi wartościowe wprowadzenie dla nowych studentów i pomaga w odnalezieniu się w nowym środowisku. Studenci mają możliwość dowiedzenia się także o możliwościach wyjazdu na wymianę międzynarodową, zaangażowania się w działalność Uczelnianych organizacji studenckich, wzięcia udziału w projektach realizowanych przez Biuro Karier i Biuro Projektów. Uzupełnieniem tego spotkania są szkolenia z Praw i obowiązków studenta prowadzone przez działający na Wydziale Samorząd Studencki. Na tym szkoleniu przekazywane są m.in. informacje na temat możliwości ubiegania się o pomoc materialną, zakwaterowania w domu studenckim, a także informacje o zaliczaniu etapów studiów.

Bieżące wsparcie w uczeniu się jest zapewniane przez nauczycieli akademickich, którzy indywidualnie podchodzą do potrzeb studentów, udzielają właściwej informacji na temat wymagań stawianych w procesie osiągania efektów uczenia się, udostępniają materiały dydaktyczne oraz są dostępni dla studentów poza godzinami zajęć podczas konsultacji i dyżurów. Studenci są informowani o terminach konsultacji podczas pierwszych zajęć z danego przedmiotu, na których szczegółowo omawiane są także informacje zawarte w sylabusie. Terminy konsultacji są dopasowane zarówno do studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Studenci kierunku wypowiadali się pozytywnie na temat opieki

dydaktycznej, jaką otrzymują od prowadzących zajęcia. Doceniają bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi, ich indywidualne podejście do każdego studenta oraz otwartość na ich bieżące potrzeby. Studenci ostatniego roku studiów mogą liczyć także na właściwą opiekę promotora przy powstawaniu pracy dyplomowej. Promotorzy, wybierani indywidualnie przez studentów, dostępni są podczas seminariów oraz konsultacji, udzielają także wsparcia poprzez pocztę elektroniczną.

Wsparcie administracyjne dla studentów zapewnia Dziekanat oraz Sekretariaty Katedr. Studenci potwierdzili, iż osoby pracujące w Dziekanacie mają odpowiedni zakres wiedzy i zapewniają właściwą pomoc dostosowaną do ich potrzeb. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane zarówno dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Osobą odpowiedzialną za sprawy studenckie na Wydziale jest Prodziekan ds. Studenckich, którego zaangażowanie w sprawy studenckie jest także widoczne dzięki aktywności w mediach społecznościowych. Poprzez prowadzony profil Prodziekana komunikuje studentom wiele wartościowych informacji, a sami studenci zyskują możliwość bezpośredniego kontaktu i tym samym możliwość szybkiej pomocy w indywidualnych sprawach. Bieżącą pomoc i wsparcie zapewniają także opiekunowie roku, którymi są pracownicy Wydziału. Ponadto studenci mogą korzystać z pomocy pracowników Działu Spraw Studenckich, którzy udzielają wsparcia i informacji na temat zakwaterowania w domach studenckich, ubezpieczeń, funkcjonowania systemu pomocy materialnej oraz wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat wsparcia otrzymanego od pracowników administracyjnych, opiekunów roku oraz Prodziekana ds. Studenckich. Na wyróżnienie zasługuje otwartość pracowników Wydziału na studentów i ich potrzeby oraz wykorzystanie nowoczesnych metod komunikacji ze studentami, w tym media społecznościowe.

Funkcjonujące na Uczelni Biuro Karier zapewnia wsparcie dla studentów kierunku w zakresie wyboru praktyk oraz doradztwa zawodowego. Studenci mają dostęp do bazy praktyk, staży oraz ofert pracy na stronie internetowej, najważniejsze informacje przekazywane są również za pomocą mediów społecznościowych i podczas spotkań ze studentami. Biuro Karier zapewnia również możliwość skorzystania z bogatej oferty szkoleń z zakresu przedsiębiorczości oraz umiejętności miękkich. Dwa razy w roku biuro karier organizuje targi pracy, na których studenci mogą bezpośrednio zapoznać się z ofertą pracodawców oraz aplikować do pracy lub na staże związane z kierunkiem studiów. W trakcie roku akademickiego organizowane są tematyczne spotkania z firmami oraz przeprowadzane są warsztaty dla studentów przygotowujące do przyszłych rekrutacji. Przykładowymi tematami warsztatów są przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, radzenie sobie ze stresem podczas rozmowy kwalifikacyjnej, zarządzanie sobą w czasie.

Studenci mogą korzystać ze świadczeń pomocy materialnej w postaci stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra za wybitne osiągnięcia oraz zapomogi. O przyznanie stypendium studenci mogą ubiegać się na podstawie wniosku złożonego w dziekanacie. Wzory wniosków, wymagania, dodatkowe informacje oraz regulamin pomocy materialnej są łatwo dostępne dla każdego zainteresowanego na stronie internetowej. Zasady przyznawania stypendium Rektora są określone przez odpowiednie przepisy na poziomie Uczelnianym. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat funkcjonowania systemu pomocy materialnej, przejrzystości obowiązujących procedur, dostępności do informacji oraz terminach wypłacania świadczeń.

Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i poszczególnych wydziałów. W opinii członków organów Samorządu Studenckiego otrzymują oni odpowiednie wsparcie zarówno merytoryczne, jak i finansowe, podkreślają otwartość na potrzeby Samorządu i zaangażowanie władz Wydziału i Uczelni w zakresie wsparcia w ich bieżącej działalności. Samorząd Studencki organizuje różnego rodzaju wydarzenia kulturalne i integracyjne, które tworzą poczucie przynależności do społeczności akademickiej, deleguje także przedstawicieli do organów koleżeńskich. W budynku Wydziału znajduje się specjalne pomieszczenie przeznaczone dla Samorządu Studenckiego, które jest odpowiednio wyposażone. Samorząd Studencki współpracuje z jednostkami organizacyjnymi i pracownikami Uczelni w zakresie wsparcia studentów oraz promocji projektów i wydarzeń wśród studentów. Przedstawiciele samorządu studenckiego angażują się także w funkcjonowanie systemu oceny i zapewniania jakości kształcenia na Uczelni. Działalność w tym zakresie

jest szczególnie istotna z perspektywy doskonalenia systemu wsparcia studentów, gdzie samorząd zbiera wszelkie uwagi i sugestie studentów w tym zakresie oraz przekazuje je władzom Uczelni i Wydziału. Poza działalnością samorządu studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania angażując się w działalność licznych organizacji studenckich takich jak Akademicki Związek Sportowy, Formacja Tańca Towarzyskiego, Yacht Club, Akademicki Chór, Zespół Pieśni i Tańca, Studencka Agencja Fotograficzna oraz media studenckie.

Studenci mają także możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych w ramach działalności kół naukowych, którego członkowie zajmują się organizacją i uczestnictwem w warsztatach, szkoleniach, konferencjach naukowych, debatach i seminariach. Koła naukowe w swojej działalności mogą liczyć na odpowiednią opiekę i wsparcie ze strony pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału. Uczelnia zabezpiecza także potrzeby finansowe i infrastrukturalne kół naukowych, zapewniając dostęp do pomieszczeń oraz urządzeń niezbędnych w realizacji projektów kół naukowych. Sami studenci, członkowie kół naukowych, bardzo pozytywnie wypowiadają się na temat wsparcia, jakie otrzymują w ramach rozwoju naukowego, dostrzegają szerokie możliwości, jakie zapewnia Uczelnia w tym zakresie oraz doceniają motywującą rolę nauczycieli akademickich, którzy angażują ich w badania naukowe, dzieląc się przy tym swoim doświadczeniem w działalności naukowej. Osobą odpowiedzialną za wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Studenci mogą liczyć na szerokie wsparcie umożliwiające skuteczne realizowanie programu studiów. Pełnomocnik odpowiada za poinformowanie prowadzących zajęcia o potrzebie dostosowania procesu uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zapewnia również odpowiednie wsparcie w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności studenta. Uczelnia stwarza możliwość odbywania zajęć według indywidualnej organizacji studiów. Istnieje możliwość dostosowania formy osiągania i weryfikacji efektów uczenia się w przypadku, gdy zaistnieje taka potrzeba. Studenci mogą liczyć np. na wydłużenie czasu pisania egzaminu oraz na skorzystanie z pomocy dydaktycznych. Na prośbę studenta istnieje możliwość wypożyczenia pomocy dydaktycznych oraz skorzystania z pomocy asystenta osoby z niepełnosprawnością.

Uczelnia zapewnia właściwe procedury w zakresie zgłaszania i rozpatrywania skarg i wniosków. Studenci mogą korzystać z dyżurów władz Uczelni i Wydziału, a także wypowiadać się na w ramach funkcjonującej ankietyzacji. Ważnym elementem przekazywania informacji od studentów jest Samorząd Studencki, który przekazuje głos środowiska studenckiego podczas posiedzeń różnego rodzaju gremiów oraz spotkań z władzami Uczelni i Wydziału. Uczelnia przykładą także wagę do kwestii związanych z bezpieczeństwem studentów oraz przeciwdziałaniem dyskryminacji i przemocy. Uczelnia podejmuje odpowiednie działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa. Przeprowadzane są m.in. spotkania z przedstawicielami Policji, zaplanowane są także ćwiczenia antyterrorystyczne. Na Uczelni obowiązują procedury pomocy dla studentów zagranicznych, którzy stali się ofiarami przestępstwa lub przemocy. Działania te koordynuje pracownik Biura Wymiany Międzynarodowej.

8.2

System wsparcia studentów jest na bieżąco monitorowany oraz regularnie dokonuje się jego oceny i przeglądu. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od studentów podczas spotkań z pracownikami Wydziału oraz poprzez przeprowadzaną ankietyzację. Ważnym elementem monitorowania systemu wsparcia jest działalność samorządu studenckiego, który na bieżąco przekazuje władzom Uczelni i Wydziału informacje uzyskiwane od studentów w tym zakresie. Wszelkie wnioski ze spotkań i rozmów ze studentami są wykorzystywane w procesie doskonalenia form wsparcia. Studenci potwierdzili, że biorą udział w procesie doskonalenia systemu wsparcia, a wiele rozwiązań zostało wdrożonych z ich inicjatywy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 kryterium spełnione

Uzasadnienie

Funkcjonujące na Uczelni formy wsparcia studentów widoczne są zarówno na poziomie Wydziału, jak i całej Uczelni. Poszczególne jednostki organizacyjne zapewniają w sposób sformalizowany odpowiednie wsparcie administracyjne oraz w rozwoju naukowym, zawodowym i społecznym. Oferowane wsparcie dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami. Oprócz formalnego wsparcia studenci mogą liczyć na otwartość pracowników Uczelni, co przyczynia się do szybkiej i właściwej reakcji na zgłaszane problemy i potrzeby. Wsparcie w procesie uczenia się jest różnorodne oraz dostosowane do indywidualnych potrzeb studentów, stanowi także motywację dla studentów w osiąganiu efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia studentom możliwość zgłaszania skarg i wniosków, zabezpiecza także kwestie bezpieczeństwa oraz przeciwdziała przemocy i dyskryminacji. Studenci są włączani w proces doskonalenia systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Działalność Prodziekana ds. Studenckich Wydziału w zakresie komunikacji ze studentami, dostępności dla studentów oraz działań podejmowanych na rzecz społeczności studentów Wydziału. Prodziekan prowadzi oficjalny profil w serwisie społecznościowym Facebook, w ramach, którego dzieli się ze studentami informacjami na temat studiów i funkcjonowania Wydziału, a także działań podejmowanych przez władze Wydziału. Profil ten stanowi także wartościowe źródło komunikacji ze studentami oraz pozyskiwania informacji na temat potrzeb oraz problemów studentów. Wykorzystanie nowoczesnych form komunikacji ze studentami daje też wiele możliwości, w tym budowania pozytywnego wizerunku Wydziału, tworzenia poczucia przynależności do społeczności akademickiej oraz zbierania wartościowych informacji możliwych do wykorzystania w procesie doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

9.1

Publiczny dostęp do informacji jest zapewniony poprzez strony internetowe Uczelni i Wydziału oraz Biuletyn Informacji Publicznej (BIP). Publikowane informacje podzielone zostały na kategorie odpowiadające różnym grupom interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym studentów, pracowników Uczelni, kandydatów na studia oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Treści przedstawione są w przejrzysty sposób, który nie sprawia problemu z wyszukaniem odpowiedniej informacji. Strony internetowe wyświetlają się w sposób prawidłowy na urządzeniach mobilnych, dostępne są także w języku angielskim, co jest ułatwieniem dla studentów zagranicznych. Dla studentów z niepełnosprawnościami istnieje możliwość zwiększenia kontrastu udostępnianych na stronie treści. Korzystanie ze stron i wyszukiwanie informacji zostało zaprojektowane w taki sposób, aby było przyjazne dla użytkownika, a wszelkie informacje są łatwo dostępne.

W BIP znajduje się właściwa, zgodna z wymaganiami informacja na temat kierunku studiów, w tym program studiów, sylabusy w postaci kart modułów lub przedmiotów oraz matryca systemu weryfikacji efektów uczenia się. Ponadto strona internetowa BIP umożliwia zapoznanie się z aktami prawnymi obowiązującymi na Uczelni, takimi jak Statut, regulaminy, uchwały Senatu i zarządzenia Rektora. W odpowiedniej zakładce znajdują się także informacje na temat warunku, trybu i terminów rekrutacji na studia, a także informacje o wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne w Uczelni. Przedstawione informacje są kompleksowe i pozwalają zapoznać się szczegółowo z informacjami na temat Uczelni oraz studiów na kierunku.

Informacje na temat oferty dydaktycznej znajdują się na stronach internetowych Uczelni oraz Wydziału. Dostępny informator o studiach oraz przewodnik elektronicznej rejestracji na studia stanowią wartościową pomoc dla kandydatów w procesie rekrutacji. Informacje na temat procesu rekrutacji oraz wymagań stawianych kandydatom przedstawiane są w przejrzysty sposób. Studenci potwierdzili, że wszelkie potrzebne im informacje niezbędne w procesie rekrutacji na studia znaleźli na stronie internetowej. Studenci na stronach internetowych Wydziału i Uczelni mają dostęp do informacji na temat organizacji roku akademickiego, planów zajęć, wsparciu studentów z niepełnosprawnościami, wsparciu zawodowym, pomocy materialnej, procesu dyplomowania, udziału w programach międzynarodowych, opłatach za studia, zasadach odbywania i zaliczania praktyk, działalności kół naukowych i organizacji studenckich oraz wszelkich aktów prawnych regulujących funkcjonowanie na Uczelni. Na stronie internetowej znajduje się także odnośnik do Wirtualnego Dziekanatu oraz poczty studenckiej. Uczelnia we właściwy sposób zapewnia dostęp do informacji dla przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, dostęp do nich znajduje się w zakładce „Oferta dla biznesu”.

Uczelnia, jak i poszczególne jednostki korzystają także z mediów społecznościowych, jako istotnej możliwości informowania studentów o bieżących działaniach, nadchodzących terminach oraz realizowanych projektach. Media społecznościowe stanowią także wartościowy kanał komunikacji ze studentami przy pomocy, którego studenci mają możliwość zadawania pytań i uzyskiwania informacji np. na temat ofert pracy, czy funkcjonowania programów wymiany międzynarodowej. Poza stroną internetową i mobilnymi technologiami informacje udostępniane są studentom na terenie Uczelni w specjalnie przygotowanych gablotach znajdujących się wewnątrz poszczególnych budynków.

9.2

Nad aktualnością treści zawartych na stronie internetowej Wydziału czuwa specjalnie wyznaczony do tego pracownik. Podobną rolę w przypadku strony internetowej Uczelni oraz Biuletynu Informacji Publicznej pełni zespół powołany przez Rektora. Zadaniem pracownika na Wydziale, jak i zespołu jest bieżące monitorowanie publicznego dostępu do informacji, dopasowywanie treści do potrzeb różnych grup odbiorców, a także dbanie o aktualność, rzetelność i kompleksowość informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione)

Uzasadnienie

Uczelnia w sposób właściwy zapewnia publiczny dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu. Przedstawione informacje są dopasowane do potrzeb różnych grup odbiorców, w tym interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych. Uczelnia w sposób odpowiedni dba, aby informacje na stronach internetowych były aktualne, uwzględnia także głos interesariuszy przy wprowadzaniu zmian w publicznym dostępie do informacji. Na stronie internetowej wizytowanego kierunku dostępna jest informacja o profilu absolwenta, a potencjalny pracodawca może znaleźć informacje o warunkach pozyskania praktykanta/ stażysty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Analiza regulacji prawnych dotyczących Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Politechnice i na Wydziale Zarządzania przedstawionych w Raporcie z Wizytacji przekonuje, że cała dokumentacja określa budowę Systemu oraz jego funkcjonowania.

Wyznaczone zostały podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Nadzór nad Systemem sprawuje Rektor Uczelni, a na Wydziale Zarządzania Dziekan. Elementami struktury Systemu są: Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (URJ) i Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia (poziom Uczelni), na Wydziale Zarządzania zaś - Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK) i Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia. Zakres zadań, kompetencje i odpowiedzialność tych podmiotów w obszarze ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość*, w tym sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów określa WSZJK.

Szczególne miejsce w kwestii nadzoru merytorycznego nad kierunkiem studiów zajmuje Rada Programowa kierunku *finanse i rachunkowość*. Podejmuje zadania merytorycznie zbieżne z wskazanymi wyżej wykonywanymi przez podmioty WSZJK, ale ujmuje je z innego punktu widzenia.

Sposób organizacji Systemu zapewnia aktywny w nim udział zarówno interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych Wydziału.

Wskazane wyżej elementy Systemu – stanowiska i jednostki organizacyjne realizują w sposób systematyczny ocenę programu studiów i efektów uczenia się mając na uwadze interesariuszy wewnętrznych. Ocenę taką oparte są o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Informacje te pozyskiwane są na podstawie przeprowadzanych po każdym semestrze ocenach zajęć dydaktycznych przez studentów (po zakończeniu procesu ankietyzacji, każdy pracownik uzyskuje szczegółową informację zwrotną na temat jakości prowadzonych zajęć drogą komunikacji elektronicznej), cyklicznie realizowanych przez Pełnomocnika Rektora ocenach pracy Dziekanatów i Działu Spraw Studenckich, wynikach nauczania w tym analizach prac etapowych, dyplomowych i egzaminów dyplomowych.

Władze Uczelni oraz Wydziału zapewniają studentom możliwość udziału w systemie oceny i zapewniania jakości kształcenia. Przedstawiciele samorządu studenckiego na poziomie Uczelnianym uczestniczą w pracach Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, a na poziomie wydziałowym w Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia. Studenci dokonują oceny jakości kształcenia w ramach ankietyzacji zajęć dydaktycznych, prowadzonej po każdym semestrze studiów. Biorą także udział w badaniach dotyczących oceny infrastruktury wydziałowej i uczelnianej oraz oceny funkcjonowania systemu ECTS.

Kolejnym źródłem informacji zbieranych w celu badania programu studiów i efektów uczenia się są analizy prowadzone przez Biuro Karier a dotyczące losów zawodowych absolwentów. Niezależnie od klasycznych badań ankietowych monitorujących losy zawodowe absolwentów, wykorzystywane są również informacje z ogólnopolskiego systemu monitorowania ELA.

W przypadku kierunku studiów o profilu praktycznym, jakim są *finanse i rachunkowość*, ważną rolę oprócz interesariuszy wewnętrznych pełnią interesariusze zewnętrzni - przedsiębiorcy i przedstawiciele innych instytucji, w szczególności organizatorzy praktyk dla studentów, a także

praktycy prowadzący zajęcia dydaktyczne. Podmioty te są źródłem informacji dotyczących efektów uczenia się i programu studiów istotnych z punktu widzenia tych podmiotów oraz potrzeb rynku pracy. Należy zauważyć, że opisane wyżej działania podejmowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym przede wszystkim monitorowanie czy okresowe przeglądy programu studiów są prowadzone na podstawie przyjętych i zawartych w WSZJK zasadach i procedurach.

Szczególne miejsce, jak zauważono wcześniej, zwłaszcza w doskonaleniu programu studiów ma Rada Programowa. Dokonuje monitorowania, okresowych przeglądów programu studiów, odpowiada za weryfikację zbiorczą osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Informacje te są wykorzystywane do modyfikacji czy projektowania działań doskonalących. Działania takie po pozytywnej opinii Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia (WKJK) i zatwierdzenia przez Radę Wydziału są wdrażane. Należy dodać, że zatwierdzone w taki sposób zmiany w programie studiów są dokonywane w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury ujęte w WSZJK.

Wszystkie pozyskane w ten sposób informacje są podstawą formułowania wniosków dotyczących ocen programu studiów, realizacji efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy. W takich działaniach uczestniczą, oprócz wskazanej wyżej Rady Programowej, interesariusze wewnętrzni - pracownicy Wydziału oraz studenci. Aktywnie włączają się w ten proces także interesariusze zewnętrzni – pracodawcy i absolwenci kierunku.

Należy jednocześnie odnotować, że wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na kierunku *finanse i rachunkowość*.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione)

Uzasadnienie

Analiza regulacji prawnych dotyczących Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Politechnice i na Wydziale Zarządzania przedstawionych w Raporcie Samoceny przekonuje, że cała dokumentacja określa budowę Systemu oraz jego funkcjonowanie.

Wyznaczone zostały podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów.

Monitorowanie, okresowy przegląd programu kształcenia oraz modyfikacje, projektowanie i zatwierdzanie programu dokonywane jest systematycznie w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury.

W Uczelni realizowana jest systematyczna ocena programu studiów, która oparta jest o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są właściwie dobrane do celów i zakresu oceny. Pozwala ona na identyfikowanie podstawowych wskaźników ilustrujących postępy i niepowodzenia studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się.

Wszystkie pozyskane w ten sposób informacje są podstawą formułowania wniosków dotyczących ocen programu studiów, realizacji efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy. W takich działaniach uczestniczą interesariusze wewnętrzni i interesariusze zewnętrzni.

Należy jednocześnie odnotować, że wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na kierunku *finanse i rachunkowość*.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się Uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Kierunek był oceniany po raz pierwszy.